

Студијски програм: ОАС Географија			
Назив предмета: РЕГИОНАЛНО И ЛОКАЛНО ПЛАНИРАЊЕ			
Наставник: Јован М. Драгојловић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов:			
Циљ предмета			
Упознавање студената са основним теоријско-методолошким и практичним сазнањима, инструментима, савременим проблемима и специфичностима из домена регионалног и локалног планирања и из домена политике регионалног и локалног развоја. Расветлити студентима законодавни, територијални, институционални, стратешки и нарочито плански оквир регионалног и локалног развоја. Објашњење проблематике територијалне организације и регионализације Србије, начина функционисања региона и локалних самоуправа у Србији.			
Исход предмета			
Студенти су стекли основна знања о теоријско-методолошком, територијалном, законодавном, планском, стратешком и институционалном оквиру регионалног и локалног развоја и планирања. Овладали су основним административним и стручним вештинама и техникама које им омогућавају активну партиципацију у активностима регионалног и локалног управљања, планирања и развоја. Студенти су оспособљени за разумевање планских процедура и надлежности, учешће у изради и спровођењу регионалних и локалних просторних планова и локалних стратегија, као и за њихово правилно тумачење и коришћење.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1. Појам и карактеристике регионалног и локалног планирања; Настанак и развој; Потреба за регионалним и локалним планирањем; Место у систему планирања; 2. Појам и развој теорије о регионалном планирању и развоју; Основне теорије и методе регионалног планирања; 3. Методолошки и стратешки оквир планирања локалног развоја; Интегрални модел; 4. Територијална организација Републике Србије (историјат, законодавни оквир, критички осврт); Усклађеност територијалних и управних јединица у административно-територијалној подели и организацији Србије; 5. Појам и типови региона (географски, административни, хомогени, функционални, статистички, плански); 6. Проблеми и изазови регионализације Србије (законодавни и институционални оквир, циљеви, критеријуми, NUTS нивои ЕУ); Проблематика регионалних територијалних јединица и регионалног нивоа управе; 7. Локална самоуправа у Србији (законодавни оквир, основне карактеристике и облици, структура, однос са другим управним нивоима, финансирање); Делокруг рада и надлежности локалне самоуправе; Модели локалних самоуправа – примери из окружења; 8. Законодавни оквир регионалног и локалног планирања у Србији; Регионални планови – садржај, поступак израде, усвајања и спровођења; Локални планови - садржај, поступак израде, усвајања и спровођења; 9. Актери и имаоци јавних овлашћења у процесу планирања; Јавни интерес; Јавни увид; Партиципација заинтересованих грађана и интересних група; 10. Инструменти планирања регионалног развоја у Србији; Регионално планирање у Србији (усвојени планови, програми имплементације, циљеви, приоритети, проблеми); 11. Инструменти планирања локалног развоја; Локално планирање у Србији (просторни план општине/града, уређајна основа за село, урбанистички планови); 12. Стратешки концепт планирање одрживог локалног развоја – секторске и интегралне стратегије на локалном нивоу; Акциони планови – значај за спровођење стратегија локалног развоја; 13. Регионалне и локалне неравнотежности у Србији - узроци и последице; Неразвијена подручја, подручја са посебним развојним проблемима, недовољно развијене и девастиране општине; 14. Регионална политика ЕУ и инструменти полицентричног просторног развоја (метрополитенска и функционално-урбана подручја, просторне евроинтеграције, регионални диспаратети, структурни фондови); Политика регионалног развоја – законодавни, стратешки и институционални оквир; Управљање регионалним развојем - проблеми регионалних институција и надлежности у Србији; 15. Управљање одрживим локалним развојем (урбаним, руралним); Развојни односи у локалној самоуправи; Изазови и препоруке за унапређење локалног развоја.			
<i>Практична настава</i>			
Семинарски рад, радионица, дебате и задаци који практично разрађују садржаје обрађене на часовима теоријске наставе и продубљују знања; 1. Упознавање са основним информацијама о предмету, подела испитних питања и литературе; Упутство и смернице за израду практичних задатака, подела тема и организација литературе. 2. Семинарски рад са темом осврта на концепцију и планска решења одабраног регионалног/локалног плана. – упутство и смернице; 3-6. Задатак: тумачење, компаративна анализа и оцена усвојених регионалних и локалних просторних планова у Србији; 7-10. Радионица и дебата: анализа усклађености просторних планова, секторских планова, стратешких докумената и акционих планова, посматрајући релацију "регионално – локално" на конкретном примеру (општини/граду); 11. Провера задатака и радова, примедбе, сугестије и предлог потенцијалних измена; 12-15. Предаја, презентација, дебата и одбрана семинарских радова и задатака.			
Литература			
Ђорђевић, Ј., Тошић, Б. (2013): <i>Регионално планирање и развој</i> , Департман за географију, туризам и хотелијерство ПМФ, Универзитет у Новом Саду. Лукић, Б., Шећеров, В. (2017): <i>Планирање на локалном нивоу – организација, управљање, развој</i> , Универзитет у Београду-Географски факултет, Београд. Којовић М. (2013): <i>Lokalne zajednice u održivom razvoju</i> , Evropski centar za mir i razvoj (ECDP) Univerzitet za mir Ujedinjenih nacija, Beograd. (odabrana poglavlja) <i>Закон о планирању и изградњи ("СГ РС", бр. 37/19); Закон о регионалном развоју ("СГ РС", бр. 89/15); Закон о локалној самоуправи ("СГ РС", бр. 47/18)</i> Одабрани примери регионалних просторних планова и просторних планова јединице локалне самоуправе.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
		Практична настава: 2	
Методe извођења наставе: Метод демонстрације и илустрације; Методa усменог излагања и метода разговора; Метод практичних радова; Вербалне методе (дискусија, дебата); Облик рада је фронтални и индивидуални. У настави ће се користити савремена мултимедијална наставна средства, помагала и технологије (интерактивне "smart" табле, видео пројектори, лаптоп рачунари).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	-	писмени	
практична настава	10	усмени	50
колоквијум-и	30		
семинар-и	10		